

GORENJEC.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEC« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravništvu.

V glavnih potezah.

Ko je škof Jeglič pri svojem prihodu v deželo imel prvi svoj govor v šenklaški cerkvi, trdili so razumnejši poslušalci, da so imeli posebno takrat, ko je začel govoriti nemški in pozdravljati svoje nemške ovčice, zelo mučen vtis, vsled katerega so začeli takoj dvomiti nad diplomatsko spretnostjo novega dušnega nadpastirja.

Ta sodba ni bila neopravičena, kajti kmalu se je izkazalo, da ima mož nesrečno roko, bodisi pri izbiri svojih pomočnikov, bodisi v tem, da pri vsakem kočljivem vprašanju ukrene to, kar je najmanj pričakovati, in se postavi tja, kamor najmanj spada.

V tem oziru si je ostal dosleden tudi pri postopanju napram sklepu občinskega odbora ljubljanskega mestnega zastopstva, da se isto tako dolgo, dokler ne dobe po »Slovenca« žaljene ljubljanske napredne dame primerne zadoščenja, ne udeleži nobene cerkvene slavnosti, razen cesarske maše. In na to je škof odgovoril, da mu mestni zastop delo krivico, ker on ni odgovoren za »Slovenca«, da ga sicer priporoča, ker odobruje njegovo pisavo »v glavnih potezah«, in da prepoveduje »Slovenski Narod«, ker obsoja njegovo pisavo »v glavnih potezah«. Mi pravimo, da je ostal škof pri tem reskriptu dosleden v toliko, da kaže neveliko svojo diplomatsko spretnost, da pa je to postopanje v kričečem nasprotstvu z glavno tendenco vsega duhovniškega gibanja zadnjih let na Kranjskem.

Novokatoličanstvo, ki ga je vpeljal Missia na Kranjskem in katerega strasten pospeševalec je tudi škof Jeglič, ali vsaj to hoče biti, obstoji v tem, da naj se katoliško, cerkveno mišljenje in naziranje ne omejuje na versko in cerkveno polje, ampak preveva in prevladuje naj vse naše posvetno življenje. Po tem načelu ne zadoštuje, da si kristijan v smislu prejšnjih škofov, ampak katoliško naj bo vse: pouk, trgovina, kmetija, politična uprava, justica in posebno justica. In na podlagi tega načela se vtikajo naši kapelanje v vse: kam naj kmet omoži svojo hčer, kje naj naloži svoj denar, kje kupuje in

komu prodaja blago. To vse se danes v zvezo spravlja z izveličanjem duš.

In kaj pravi ljubljanski škof? Da za »Slovenca« in njegove ekscese ni odgovoren!

Pustimo popolnoma na stran liste cerkvene predpise, ki dajo škofom neomejeno moč nad podrejeno duhovščino, in vprašajmo, ali greh ni greh, če ga stori duhovnik v katoliškem listu. In ali ni greh, če kdo v javnem listu laže, obrekuje, krade čast, če hoče ugonobiti svojega bližnjega? Ali to postopanje ni greh in naj se vrši v liberalnem ali katoliškem listu. In če pravi zadnji gorski kapelan, da je odgovoren za vsako dušo svojih gorskih ovčic, ali ljubljanski škof ni odgovoren za duše tistih duhovnikov, ki pred njegovimi očmi greše dan na dan v katoliškem glasilu?

In kaj je glavna poteza? Kranjski dekan na primer namigava v svojem listu, odkar vleče dohodke kranjske fare, da nas bo, ko pride do moči, na raznu cvrl vse: trgovce, obrtnike, uradnike in celo tiste kmete, ki ne hodijo poslušat njegovih duhovitih govorov. In mi, ki na dobri volji kranjskega dekana nismo nikdar dvomili in tudi sedaj ne dvomimo, bi resno vprašali ljubljanskega škofa, ki priporoča »Slovenski List«, ker menda tudi odobrava njegovo pisavo »v glavnih potezah«, ali res misli, da je to postranska stvar.

V enem oziru pa ima škofova trditev vendar nekaj zase. Vsak opazovalec, in posebno tudi višja duhovščina čuti, kako ljubljanskemu škofu od dne do dne vedno bolj uhajajo vajeti iz rok, kako v cerkveno upravo posegajo turbulentni lajiki in nasilni kapelani. Kdor bo torej v škofovem odgovoru opazil nekak strah pred »Slovenčevimi« uredniki, ne bo delal krivice piscu te zanimive izjave.

Ljubljanski župan je čestital sv. Očetu brzojavnim potom v imenu ljubljanskega mesta k petindvajsetletnici papeštva. V tej čestitki je omenjal neznosnih cerkvenih razmer v deželi in po načelu, da je Bog visoko, a Rim daleko, dostavil, da dvomi o tem, bo li papeževa kamarila predložila ta brzojav papežu samemu. Mnenja smo, da se bo to enkrat vsaj gotovo zgodilo, če ne takoj, pa pozneje, kajti prepričani smo, »da škof, ki ni odgovoren za prvo katoliško glasilo v deželi,« tudi ni raben za namene rimske kurije.

K boju proti jetiki.

Konec . . .

Pred vsem zahtevajo zadnjič navedene številke, da se ustanovi zadostno število zdravilišč za jetične. Kakor pričajo izkušnje, so uspehi teh zdravilišč prav dobri. Treba je le strogo paziti na to, da se vsprejemajo le zdravljenju v zdraviliških primerni slučajji in da bolniki dovolj dolgo — povprečno po 6 mesecev — ostanejo v zavodu. Pri takih odnošajih se mnogi jetični popolnoma ozdravijo, skoro vsi brez izjeme pa v toliko zboljšajo, da so več let zopet sposobni za delo in prislužek. Druge države, pred vsem Angleška in Nemčija, imajo že dolgo vrsto let obilo javnih in privatnih zdravilišč za jetične, v očigled izvrstnim uspehom so jih v večjih mestih celo bolniške blagajne ustanovile za svoje člane, med tem ko je Avstrija do zadnjega časa imela le edino, a uzorno urejeno zdravilišče v Allaudu. A tudi pri nas postaja že boljše ter je več deželnih zastopstev sklenilo sezidati taka zdravilišča. S tem pa, da ustanovimo zdravilišča, še nikakor nismo storili vsega, skrbeti moramo tudi za daljno bodočnost jetičnih, zboljšati njih stanovanje, olajšati jim skrb za svoje ter jim preskrbeti manj škodljiv in naporen delokrog. Mnogo store v tem oziru že zdravilišča sama, v katerih se oskrbovanci poučujejo o bistvu ter odvrčanju jetike ter o potrebnosti in koristnosti v zdravilišču običajnih higijeničnih in dijetetičnih naprav. Bolniki se pozneje strogo ravna po teh poukih, v kolikor jim to pač dopuščajo stanovske razmere. A tudi posebna društva se prizadevajo delovati v tem zmislu in obenem skrbeti za one jetične, ki jih ni bilo mogoče sprejeti v zdravilišča, tako na primer »pomožno društvo za jetične v Avstriji«, ki se je pred kratkim ustanovilo na Dunaju in namerava ustanoviti podružnice v posameznih kronavinah.

Velike važnosti in koristi je tudi okolnost, da se bolnikom v zdraviliščih pojasnuje, kako škodljivo je pljuvanje na tla ali v žepni robec in kako velikanska je nevarnost, da se okužimo po izmečkih. Dosledno in strogo se vsled tega gleda na to, da se vsi okrbovanci poslužujejo pljuvalnikov in tako na neškodljiv način od-

stranjujejo izmečke. Bolniki ne opustijo nikdar več te navade ter se strogo izogibljejo pljuvanja na tla ali v žepni robec. S tem kaj koristno vplivajo na svoje in znance, ki se kmalu tudi jamejo posluževati pljuvalnikov. Sploh je najvažnejša točka boja proti jetiki ta, da se ljudstvo izobrazi in pouči v higijeničnem smislu.

Ostro grajati je z zdravstvenega stališča tudi navado, zlasti, če je bil umrl jetičen, ki vlada še ponekod, da se namreč krog mrtvaškega odra zberejo sorodniki, znanci in sosedje mrtvega ter pri njem ostanejo zbrani po več ur, da, včasih celo noč. Jetični so le tedaj brez nevarnosti za okolico, če se dosledno poslužujejo pljuvalnika in če se njih izmečki odstranjujejo na neškodljiv način. Žalibog, da je tako važna okolnost še prav malo v rabi. Otrok pa naj se, če le mogoče, sploh ne pušča v bližino jetičnih. Ne dolgo tega opazili smo nekje v ljubljanski okolici v sobi, v kateri je na mrtvaškem odru ležala za jetiko umrla žena, kakih dvanajst otrok, ki so se igrali v nekem kotu in so lazili po tleh. In to niso morda bili otroci umrle, temveč iz sosednjih hiš so prihiteli skupaj. Ko bi njih stariši le premislili, da so dihali kali, ki kaj lahko postanejo smrtonosne! Upajmo, da potom šole in javnih predavanj ljudstvo lahko spozna, kako pogubna in celo nalezljiva je jetika, ali lahko se je ubranimo, če se strogo držimo varstvenih naredeb.

V Kranju, 14. marca.

Državna zbornica bo zborovala do dne 3. aprila, potem pa pojde na velikonočne počitnice. Zasedanje se potem prične zopet dne 21. aprila; trajalo bo do konca meseca junija. Rešiti bi imela do tedaj nagodbo, carinsko predlogo, predlogo o carinsko-trgovski pogodbi in bančno predlogo. — Ta teden se je začela proračunska razgrava. Prvi je govoril g. dr. Andrej Ferjančič, ki je v svojih izvajanjih posvetil posebno pozornost jezikovnemu vprašanju. Njegov govor priobčimo v eni prihodnjih števil.

Važno za učiteljstvo. V državnem zboru je bila podana interpelacija, naj bi učitelji volili iz svoje srede zastopnika v deželni šolski svet. Predlog se je odkazal naučnemu odseku, ki je sklenil, naj bo v deželnih šolskih

PODLISTEK.

Ob grobu † Andreja Žumra

govoril Engelbert Gangl, učitelj v Ljubljani.

In ni ga več med nami! Zemlja, ki je použila sokove naših velikih in največjih mož, ga je sprejela vase, kjer mu bo sladak in miren počitek. Tu, kjer smrt tajnostno združuje dva svetova, stojimo poleg tihega njegovega počivališča, da se poslovimo od njega, ki nam je bil tako drag in ljub. Tako nam je, kakor da je odpadlo od naših src nekaj svetlega in toplega, nekaj bogatega in dragocenega. Iz naših vrst je stopil mož v najlepšem pomenu te besede, in težka je praznosta, ki jo čutimo, velika je izguba, ki jo bo občutil ta košček naše lepe zemlje, koder je bilo njegovo kraljevstvo.

In kdo ga ni poznal? Vaše sinje gore so ga poznale, poznale so ga vaše zelene planine, ob šumeči Savi ga je dolgo dobo let vodila pot od vasi do vasi, in povsod so govorili, ko so ugledali vljudnega, prijaznega moža: »Gospod nadzornik gre!«

A pred njim ni hodil strah, za njim se nisb kresale oči in stiskale pesti. Vzduh, ki je plaval ob njem, je bil napojen ljubezni in prijaznosti, prizanesljivosti in dobrohotnosti. Radostno so se mu odpirala vrata, in srca stanovskih tovarišev so mu hitela naproti. Tako je imel svojo četo, ki je po večših njegovih navodilih orala rodno zemljo, da so zlati sadovi gnali veselo rast daleč naokrog. Danes ga blagoslovljajo ti sadovi, danes so kot ključki nebeških vrat, ki so se razmaknila na

stezaj, da mu v uteho in povračilo trpljenja zakipi na-proti neusahljivi vrelec božjega plačila.

Svojega ognjišča pravzaprav ni imel, a vendar je imel dom, kamorkoli je došel. Čuvstvo vdanosti in hvaležnosti naših src se je bočilo nad njim, zato mu je bilo bivanje med nami najljubše. Ni nam bil sodnik in gospod, bil nam je tovariš in prijatelj, ki je cenil in ljubil, ki pa ni znal kaznovati in sovražiti. Zato pa goré naše srca ob tem kraju, kjer mu je omagal korak, kot pokopne sveče sicer, a v lepih plamenih ljubezni in spoštovanja.

V trupu, ki ga objemljejo zemeljske moči, niso samo bivali jasen razum, dozorela premišljenost in strokovnjaška znanost, tamkaj je domovala in snovala — njegova zlata duša. Zlati križec, podarjen mu od cesarja, blesteč se na njegovih prsih, je bil zgolj skromen odsev te zlate duše, živeče v njem.

In zato nam je sedaj, ko ga ni več med nami, težko in hudo, zato nam je tako grenko slovo, ki mu ga kličemo v grob. Nad njegovo gomilo bodo še naprej vihrali težki časi naporov in bojov, mnogo vzdihov, mnogo klicev po njem bo zamiralo v tem valovju, a ne zamre nikdar spomin nanj. Za vekomaj stoji uvrščen v galeriji tistih slik, ki nam kažejo našega stanu najboljše može!

Pa ostani z mirom in pokojem, prijatelj, ti zlata duša! Tvoje besede so bila našim srcem semena, katerih sadove naj uživa do poznih vekov naše slovensko ljudstvo!

Bog bodi s teboj!

svetih po en zastopnik ljuskošolskega učiteljstva in en zastopnik srednješolskega učiteljstva.

Škofov preklie. Škof Korum v Trieru je poskušal ščuvati proti državnim šolam po izgledu francoskih klerikalcev. Vlada pa je prisilila papeža, da je naročil škofu, da je javno preklical in obžaloval svoje ščuvanje.

Na Španskem imajo volitve v generalni svet. Te volitve so bile povod mnogim izgredom. V Madridu so aretirali predsednika dveh volilnih komisij. Dva sta ušla, eden pa je streljal z revolverjem in ubil škrutinatorje. Tudi v Barceloni so se topli.

Dopisi.

Iz Mošenj. Pretečeni teden nas je zapustil naš dosedanji g. nadučitelj Nace Rozman. Pogrešali ga bodo in se gotovo še dolgo spominjali nanj mnogi tukajšnji gostilničarji in tudi marsikomu drugemu v fari bode morda žal za njim, ker je bil gospod dovolj učen, da je mogel temu in onemu spisati kako prošnjo, pritožbo ali kaj drugega podobnega. Za naše otroke pa bode menda boljše, ako že enkrat dobimo bolj treznega šolskega voditelja in takega, ki se ne bode zavzemal za kmetu škodljivo požlindrano farovško politiko.

Iz Mojstrane. Gospod urednik! Izvolite sprejeti v Vaš cenjeni list naslednji dopis: Že dlje časa se pripravljam, da Vam opišem nekaj o naših poštnih zadevah. Imamo sicer poštarja, ki pa je le redkokdaj v poštnem uradu. Stranke morajo čakati šestokrat po celo uro. Ob nedeljah poštni urad ni nikoli odprt tako, kakor je predpisano; po navadi je odprto od $\frac{1}{4}$ na 4. uro, a zaprto že $\frac{1}{4}$ na 4. uro. Istotako je odprto ob praznikih. Pri prejšnjem poštarju je bil poštni urad ob praznikih odprt cel dan. Proti neki stranki se je celo izrazil, da to, ako je zaprto, ne gre nikomur nič mar; ako komu ni po volji, naj se pritoži pri poštnem ravnateljstvu v Trstu. Zadnji čas je začel vsa pisma in časnike pošiljati v tovarno, in tako dobimo liste včasih šele čez dva dni, ko so jih že drugi prečitali, pomazali ali pa tudi pogubili. Našega gospoda poštarja tedaj prosimo, da pošilja liste ali pa pisma tja, kamor so naslovljena; če so naslovljena v tovarno, naj jih pošlje tja, če pa na dom, pa naj izvoli ukazati, da se dostavijo tja, kamor so namenjena. Primorani smo bili obelodaniti to krivico, ki se nam je dosedaj godila, in upamo, da se bo g. poštar odslej poboljšal. Več prizadetih strank.

Z dežele. Pomen menišva v srednjem veku je bil velik. Menih je v srednjem veku nadomeščal sedanjega uradnika in učitelja, v kolikor je bil le-ta tedaj že mogoč; menih je bil organizator kmetije; bil njen voditelj na samostanskem svetu; on je bil arhitekt, ki je vodil stavbe graščin, palač prelatov, cerkvâ; dalje je bil znanstvenik, zgodovinar, rešitelj literature starejših izumrlih narodov, sploh on je bil vzgojitelj narodov. Kakor je bilo delo menišva v prvih stoletjih naseljevanja evropskih narodov in nekaj let pozneje v daljnih razvojih koristno, tako je pa tudi imelo dovolj temnih strani. Kakor se vse obrablja na svetu, obrabljalo se je tudi menišvo. Bogatini-menihi so uganjali vse grdobije in vse mogoče goljufije. In nastopali so poštenjaki izmed menihov, ki so ustanovili strožje redove, da bi tako rešili to ustanovo katoliške cerkve. Pa vse to ni nič pomagalo. Pridobitev bogastva je bila vedno jeden glavnih nagonov tega društevovanja in bo vedno. Vsa sredstva v dosego bogastev so bila menihom dobra. Menihi so iztuhtali naj-neumnejše čudeže, da bi tako ulovili več denarja, oni so tlakarja držali najdalje v tem razmerju in bili so tudi najtrdnje narave v vsej družbi. Inkvizicijo, to sramoto človeštva, je upeljal menih Dominik. Nestrpnost proti drugače mislečim je bila najti nabujnejša pri menihih. Dandanes pa menihi nimajo več prostora kot taki, bodi si kot kaki delavci v gospodarstvu, bodisi kot duševni delavci v življenju narodov, ker so vse njih prejšnje, človeški družbi koristne opravke prevzeli posvetni ljudje. Menihi so dandanes le še specialisti v misijonskih pridigah ali pa v spovednici. Toda tudi v tem delu se jim leca že podira, kajti takomenovana nerazsodna masa pridobiva druge moralčne smotre. Iz nje iz-

hajajoči voditelji pridigujejo masi uživanje poleg dela in ta masa napoveduje vsem trotom svoje boje. Vstopiti bi morali v armado delavstva, toda tega sedanji menih ne pozna. Naši slovenski in drugi jugoslovanski kraji so se omilili tujim, iz drugih dežel pregnanim menihom; tukaj hočejo postaviti svoje prostorne šotore ter poskusiti, ako se dá dobiti še kaj soka iz izžete slovenske limone.

Konec ...

Novičar.

Na Gorenjskem.

K papeževi petindvajsetletnici. V zadnji seji občinskega sveta ljubljanskega je izgovoril župan g. Ivan Hribar k stoječim občinskim svetnikom takole: «Slavni obč. svet! Dne 3. t. m. preteklo je 25 let, odkar je bil papež Lev XIII. z veliko slovesnostjo kronan v veličastni baziliki sv. Petra v Rimu za vidnega poglavarja katoliške cerkve. Častitljivi 93 letni, a duševno še vedno čilistarek je torej doživel tega dne srebrni jubilej papeževanja in izredno milost božjo, da se nad njim ni izpolnilo prorokovanje: non videbis annos Petri. Naravno je torej, da je 3. dan tekočega meseca za vse pripadnike velikega duhovnega carstva, katerega vidni poglavar je rimski papež, bil vele-pomemben, in da se je ves katoliški svet spominjal s čutili ljubezni in občudovanja svetega očeta Leva XIII. A kaj pravim ves katoliški svet! Pretesen je ta okvir. Vsi omikani narodi, pa naj si že pripadajo krščanski veri ali stoje zunaj tega občestva, sporočali so tega dne Levu XIII. v Rim zagotovila svojega občudovanja in spoštovanja. In po vsej pravici; saj je sveti oče Lev XIII. odna najsimpatičnejših prikazni sedanjega veka, zlasti pa eden najmodrejših poglavarjev, kolikor jih je od Petrovih časov sem vladalo katoliško cerkev. Predaleč bi vodilo, ko bi vam hotel naštevati, s čim si je Lev XIII. pridobil tako neomejeno spoštovanje in občudovanje, s čim si zaslužil pridevek «modrega»; vsaj ste vsi imeli priliko slediti njegovemu delovanju in občudovati njegove sklepe, vsled katerih je znal spoprijazniti se z razmerami, ki bi se komu drugemu na njegovem mestu zdele neodbrive, in ublažiti protivja, ki so se zdela nepremostljiva. Vendar se mi zdi potrebno posebej naglasiti, da je Lev XIII. spoznal tudi veliko važnost Slovanstva; da je spoznal, kako velika, kako gospodovalna vloga ga čaka v bodočnosti. Ne jedenkrat je na to opozarjal in sta v tem oziru zlasti imenitni encikliki «Grande munus» in «Slavorum gentem». Ob sadove teh dveh enciklik pripravila je Slovane ona znana diplomacija, ki se ne smatra le poklicano tlačiti in v razvoju zavirati slovanske narode, temveč, ki si prisvaja celo sodbo o tem, ali in kateri slovanski svetniki so posebnega čiščenja vredni. Vendar se, gospoda moja, mi Slovenci dne 3. t. m. nismo otreli mogli necega trpkega čuvstva; vsaj od časov reformacije sem proti slovenskemu življu ni divjala katoliška duhovščina še nikdar tako, ko ravno za vladanja papeža Leva XIII. Nasim koroškim bratom je nemški škof na ljubo nemškimi liberalcem uničil politično organizacijo; na Primorskem laški hlapci nemškega škofa laskim framazonom in židom na ljubo mečejo Slovence naravnost iz cerkvâ ter jih tako — ravno v nasprotju s papeževimi intencijami, ki želi vso Slovanstvo združiti v katoliški cerkvi —, silijo k prestopu v drugo veroizpovedanje; na Kranjskem in deloma tudi na Štajarskem pa duhovniško hlepenenje po neomejenem posvetnem gospodarstvu in njega osvetaželjnost slavi prave orgije. Vem, da bi papež Lev XIII., ko bi o stvari bil poučen, takega besnenja proti Slovanstvu nikakor ne dopuščal in zato mi je rodoljubno srce narekovalo, ko sem mu čestital k redkemu jubileju, omeniti tudi teh razmer. Ne pričakujem sicer, da bi kamarila na papeževem dvoru dopustila, da izve sveti Oče za besedilo moje brzobjavke, a izve naj vsaj širša javnost, da se je poskusilo obrniti pozornost njegovo na naše pokrivdi višje in nižje duhovščine tako podivjane razmere. Vi, gospoda moja, upam, da odobrite moj korak. — Brzobjavna čestitka, katero sem poslal dne 3. t. m. papežu Levu XIII., slove: «Svetemu očetu papežu Levu XIII. o Rimu. Ob dopolnjenem 25. letu Tvojega papeževanja blagovoli,

Sveti oče! poleg obilih čestitk vsega prosvetljenega sveta sprejeti tudi najiskrenejša voščila moja ter občinskega sveta in prebivalstva Ljubljane, glavnega mesta dežele Kranjske in duševnega središča slovenskega naroda, kateri od Tvoje modrosti, pravičnosti in dobrotljivosti pričakuje rešitve iz razmer, ki so se po krivdi katoliškega duhovstva tako poostrele, da prete z nepreračunljivo škodo sveti veri in katoliški cerkvi. Župan Hribar.» — Občinski svet je brez debate odobril županov govor ter odposlano brzojavko.

Koblarjevi »pastirski listi«. Še celo najstarejše tercijalke v Kranju se ne spominjajo, da bi imeli kedaj tako hudega tehanta, kakor je sedanjí naš gospod Anton. Hud gospod je, strašno hud in, če bi mogel in smel, prav gotovo bi z ognjem in mečem zatiral »Gorenjca« in kranjske liberalce. Da bi on imel oblast inkvizitorjev blaženega spomina! Kar vidimo v duhu, kako bi na mestnem trgu, tam krog velikega vodnjaka gorele z »Gorenjcem« podložene grmade, na katerih bi se pekli »brezverci« in bi se cvrl loj kranjskih liberalcev. Gospod Tomaž Pavšlar bi na veliko uteho svoje pobožne duše zrl iz svoje hiše na ginljiv prizor in gospod Korl Florian — ki ne sme več prodajati »Gorenjca« — bi na svojem balkonu prepeval zahvalno himno, da se je spokoril in tako rešil svojo grešno mast. »Meščanska godba« bi zaigrala »tuš« in moderni Torquemada, naš Koblar bi ob mnogobrojni asistenci intoniral »ad maiorem gloriam« divje-veličastno pesem na pogibel vsem liberalcem. Figure za kaj takega ima pripravno, nič manj fizijonomijo, glas že celo in ne dostaja mu res ničesar drugega, kakor v to potrebne — moči! Pa je že vrag, v brezbožnih časih so gospodje izgubili mnogo svojih »pravíc«. Ker pa ne gre več z ognjem in mečem, ugonobiti nas hoče naš za »vero« sila vneti gospod tehant z manj krvavimi sredstvi. V cerkvi z mogočnim glasom rohni zoper »Gorenjca«, njegovi pomagači ga zalezujejo po hišah in upliva se na ljudi pri spovedi. Vse zaman, Bileam še vedno le blagoslavlja. Menda je prišel bojeviti mož že do prepričanja, da je uprizorjena gonja za trmašte naročnike in odjemalce »Gorenjca« prav slabo nadomestilo za plamteče grmade in enaka pripravna srednjeveška sredstva. A naš Koblar ni nikdar v zadregi glede sredstev. Izumel je zopet nekaj novega, radikalnejšega. Posameznikom pošilja lastnoročno pisane liste, v katerih jih prav po očetovski svari pred »slabim« časopisjem ali jim pa tudi takoj pokaže malo svojega kopita. Gospod tehant si namreč domišlja, da bodo dotičniki samega strahu kar pocepali na trebuhe pred »svojim« župnikom. Mnogo takih nežnih pisemc kroži po mestu. Nekateri se jeze nad dekanovo predrznostjo, drugi zopet ravnodušno prenašajo to šibo božjo in hodiyo naprej po »Gorenjca«. Koblarjevi »pastirski listi« se prebirajo zvečer po gostilnah in nam pomagajo prenašati dolgočasni post. V razvedrilo svojim bralcem podajamo v nastopnih vrsticah doslovni ponatis enega teh listov:

Kranj, 25./2. 1903.

Spoštovani gospod!

Sporočá se mi, da hodite kupovat »Gorenjca«. To kaže, da imate še preveč denarja, in samo ob sebi se razume, da ne bom jaz ničesar več storil, da bi Vi še kaj denarja dobili, ker bi potem imeli še več prilike, kupovati veri in cerkvi sovražne listé, ki Vam škodujejo. S spoštovanjem

Ant. Koblar.

Nek tukajšnji obrtnik je namreč naprosil Koblarja za posredovanje v neki zadevi. Dekan mu je obljubil, a kmalu na to mu je postal zgoraj ponatisnjeno pismo. Najlepše pri vsem tem je pa dejstvo, da dotični obrtnik ni nikdar prišel zase kupovat »Gorenjca«. On je obenem tudi sluga slovenskega bralnega društva in njegova otroka hodita po list za društvo. Najboljši dokaz, kako se respektirajo Koblarjeva pisma, je pač to, da se izročajo našemu uredništvu v eventualno uporabo. Nekaj jih še imamo, a ponatisnili smo za enkrat le ono, iz katere veje najlepší duh krščanske ljubezni. Koblarju se brzkone niiti ne sanja, kako grozno se smeši s takim ravnanjem.

Že enkrat smo ga primerjali s prerokom Bileamom, ki je na oslici sedeč hotel preklinjati Izraelce, a je moral blagoslavljati. Pozabili smo pa takrat povedati, da je bila oslica mnogo pametnejša od Bileama. Govorila je namreč, svarila ga je, da naj ne preklinja in ni ga hotela nesti naprej. Mi seveda napram Koblarju ne maramo prevzeti ulogo pametne oslice, temveč izrekamo le iskreno željo, da bi vendar katerega izmed dolgouhov, ki se zbirajo krog kranjskega tehanta, obsenčil duh Bileamove oslice, ki naj bi potem Koblarju povedal, da neumnost ostane neumnost, če jo napravi tudi kranjski tehant!

Gospod Tomaž Pavšlar se v zadnjem »Slovenskem Listu« bridko pritožuje, da v »Gorenjcu« storimo vse, da ga očrnimo, osmešimo in ponižamo pred svetom. Gospod Pavšlar je to očitanje naslovil na napačno adresu. Tisti, ki skrbi za njegovo žalostno slavo, ni nihče drugi, kakor — on sam. To vse pa izvira iz tega, ker se g. Pavšlar ne drži pohlevnega reka: Le črevlje sodi naj kopitar. Koliko prevar je že mož doživel, koliko bridkih je moral pogoltniti in koliko blamaž je že moral pospraviti, a vse to ga še do danes ni izučilo. Kdor nima sposobnosti, naj ne tišči v ospredje. Domišljavost pa ne nadomestuje zmožnosti. Le malo več ponižnosti ter precej manj domišljavosti in v miru boste živeli, g. Pavšlar, — če že ni prepozno. Gospod Pavšlar bi bil vendar lahko že zdavnaj pogruntal, da njegovih farbarij še nismo nikdar smatrali resnim in da mu zato tudi vobče nismo resno odgovarjali. Navzlic temu pa »Slovenski List« še vedno prinaša dopise na naš naslov s Pavšlarjevim podpisom. Tako tudi v zadnji številki stavi na »Gorenjca« celo ploho vprašanj in zahteva stvarnih odgovorov. Bodimo tedaj tudi mi enkrat resni napram g. Pavšlarju. Kaj si neki pravzaprav domišljuje ta g. Pavšlar? Kdo pa je on? V čegavem imenu stavlja vprašanja? Ali ga je kdo v to pooblastil? Ali morda on zastopa kako stranko? »Gorenjec« menda vendar ni zato tukaj, da bi poučeval edinole gospoda Pavšlarja. Tacega brezuspešnega dela ne moremo prevzeti. Če se prav spominjamo, je Pavšlar virilist v kranjskem občinskem odboru. Zakaj ga ni blizu? Tam je prostor, kjer lahko dobi odgovor. Od nas naj pa nikar ne zahteva, da bi resno odgovarjali — vsakemu. Upamo, da nas g. Pavšlar razume.

Občinske volitve v Trzinu so se vršile minuli terek, in so izvoljeni naslednji gospodje: V III. volilnem razredu Franc Deu, strojar; Stanko Pollak, strojar; Matevž Rozman, posestnik, in Fr. Ahačič, kosar; v II. volilnem razredu dr. Mano Jagodic, okrožni zdravnik; Matevž Lončar, lesni trgovec; Simon Rieger, ravnatelj, in Vincenc Theuerschuh, ključavničar; v I. volilnem razredu L. Bortolotti, tovarniški uradnik; Vincenc Eggenberger, lekarnar; Vilko Polak, inženir, in Adalbert Zelenka, c. kr. poštni upravitelj. O teh volitvah utegnemo še poročati, čim dobimo natančnejša pojasnila.

Denar, vkraden iz pisma. Gospod Fr. Zupanc, po domače Cajhn z Lancovega pri Radovljici, je pred kratkim dobil iz Ljubljane od nekega lesnega trgovca denarno pismo, v katerem bi imeli biti štirje bankovci po sto kron. Ko pa ga je doma odprl, ni našel v njem nobenega denarja. Zato se hitro odpravi s praznim pismenim zavitkom v Ljubljano k dotičnemu odposiljalcu in tam so našli, da je pismo po robu odstranjeno in po odstranitvi denarja iz njega zopet zalepljeno. Trdili so tam, da se je to moglo zgoditi le na pošti. Radi tega je g. Zupanc napravil ovadbo proti dotičnim poštam, a kaka preiskava najbrž ne bo imela nobenega vspeha. Kdo ve, kje se je v resnici zgodila tatvina! Je pač najvarnejše pošiljati denar le po poštnih nakaznicah!

Za šest krajcarjev je prodala kravo neka ženica v ponedeljek na kranjskem živinskem trgu nekemu neznanemu falotu, ki ji je našel na roke šest blestečih dvainarskih novcev, vsacega posebej zavitega v fin papir. Revica, misleč, da je prejela šest zlatov po 20 kron, je bila začetkoma še vesela, da je kravico prodala za 60 gld.

Blizu Kranja so dne 2. t. m. prijeli orožniki nekega Janeza Topolovška s Sladke gore na Štajarskem. Ponaredil si je bil pečat deželnega predsednika kranjskega,

si spisal potrdilo, da je pogorel, in pritisnil pečat na potrdilo. S tem je potem beračil po deželi in goljufal ljudi.

„Holt! holt! kam pa greš? Na ringelspil na živinskem trgu!“ Z velikanskimi lepaki te originalne vsebine je vabil lani enkrat podjeten komedijant nadebudno mladino na svoj »ringelspil«. Pod besedilom je bil s par potezami kar z »biksem« narisana šegav dedec, ki je s prstom kazal na famozno vabilo. Ljudje so obstajali na vogalih, smejali so se imenitnim plakatom in tudi komedijant je bil s skupilom zadovoljen. Od takrat v Kranju še nismo imeli prilike občudovati tako izvirne reklame — do zadnje nedelje. V nedeljo je pa naš Koblar posekal »ringelspilarja«. O, ta naš tehant je vseskozi originalen mož! Zvečer je priredilo izobraževalno društvo v zgornjih prostorih »Nove pošte« papežovo slavnost. To je bila gotovo lepa in umestna ideja. Vabilo se je na veselico kakor običajno, le Koblar je skrbel še na poseben način za reklamo. V nedeljo popoldne je mesto zadržanega kapelana Potokarja poučeval verouk v pripravljalnem tečaju obrtne-nadaljevalne šole. Še med poukom je fantom govoril nekako tako-le: »Za zvečer vas pa povabim na veselico. Le pridite, če ima kdo kaj denarja ali ne. Vstopnina je prosta. Če ima kdo kaj denarja, tudi lahko kaj pije, če ga pa nima, naj pa pride kar tako. Imeli se bomo dobro. Pelo se bo in godba bo igrala.« No, kaj pravite? Ali je glede izvirnosti reklame posekal Koblar »ringelspilarja« ali ne? Po našem mnenju naj se komedijant pred kranjskim tehantom kar skrije. Nastane le vprašanje, kako sodijo o dekanovem postopanju mojstri in pristojna oblast. Morda bo Koblar prihodnjič učiteljem kar ukazal, da naj pripeljejo učence paroma na veselico izobraževalnega društva. Napačno bi tudi ne bilo videti, če bi gospod dekan ob priliki kake slavnosti stal primerno opravljen pred »Novo pošto« in z rokama mahaje vabil občinstvo: »Le notri! le notri! Vstopnina malenkostna, šolarji plačajo samo polovico!« Mogoče kaj takega tudi se doživimo. Ampak »ringelspilarja«, tega je pa že posekal.

Vlom v župnišče na Dobravi pri Podnartu se je zgodil v nedeljo zjutraj med prvo mašo, ko so vsi zapustili župnišče ter šli k maši. Vlomila sta v kuhinjo dva tuja potepuha, katera so nekateri videli že pred mašo postopati okrog župnišča. V kuhinji sta se najedla mleka in smetane, pobrala nekaj kuharičnega denarja in obleke, potem pa vdrla tudi v zgornje prostore. Ker pa tu nista mogla hitro priti do denarja, sta odšla v strahu, da bi jih kdo ne zasačil. Zdaj, ko se dela bohinjska železnica, se klati po naših krajih vedno dosti brezposelnih delavcev in raznih zločincev. Naši ljudje naj bodo previdni in naj ne zapuščajo svojih domov brez varuhov.

To pa res že preseza vse meje, kar počenja ta kranjski tehant. Ravno kar se nam poroča, da je včeraj učinil zopet novo netaktnost, da ne rabimo ostrejšega izraza. Popoldne od 2.—3. ure je v III. razredu deške ljudske šole supliral odsotnega kaplana Potokarja. Dečkom je zabičeval, da ne smejo hoditi po »Gorenjca« in istega brati. Koblar bi moral vedeti, da politični listi, bodisi te ali one smeri, sploh niso za otroke in da pogovor o političnih listih prav gotovo ne spada v šolo. Sicer je pa Koblar zadnji, ki bi mogel starišem braniti, da bi pošiljali svoje otroke po »Gorenjca«. Če smejo ljudskošolski učenci v izobraževalnem društvu javno nastopati in hoditi po »Slovenski List«, potem gotovo tudi lahko hodijo po »Gorenjca«. A najboljše šele pride. Sina »Gorenjčevega« urednika je vprašal, če se sme ob nedeljah voziti gnoj. Ker prestrašen fant ni odgovoril, se je nad njim zadril: »Če ga nikjer ne vozijo, ga pri vas gotovo!« Tako je Koblar poučeval veronauk. Ali ni to skrajna predrznost in nesramnost? Pozivljamo pristojne oblasti, da ukrenejo vse potrebno, da se kaj takega v prihodnje ne pripeti več. Človek, ki ne zna niti toliko brzdati svoje strasti, da bi opustil politiko v šoli, **tak človek sploh ne spada v šolo**. Kadar bo zopet treba suplirati kakega kapelana, nadomestuje naj ga učitelj. Še tega se manjka, da bi ta preklofutani kranjski tehant zganjal politiko v šoli in se zadiral

v naše otroke. To veselje mu bomo že pregnali. Koblar naj vozi svoj gnoj na svojo njivo, četudi ob nedeljah, v kranjski šoli ga prav gotovo ne bo odkladal.

V Kropi je dne 8. t. m. umrl g. Matija Zupan, star 85 let. Pokojnik je bil brat prošta Jožefa Zupana in bivšega predsednika trgovinske zbornice V. C. Zupana.

Sleparka. Vtorek je prišla neznana ženska v neko boljšo hišo v Vrbnjah pri Radovljici ter prosila hišno gospodinjino na posodo 3 gld., češ, da je Bobova dekla iz bližnje Dvorske vasi in ji je zmanjkalo denarja pri nekem plačevanju. Ker prošena gospodinja ni imela drobiža, je dala dozdevni dekli bankovec za sto kron, nato pa odšla k sosedu vprašat, kakšno dekle imajo v Dvorski vasi pri Bobu. Ko ji sosedka pove, da tam nimajo nobene dekletke, je takoj spoznala, da je osleparjena. Med tem pa je sleparka že odhitela proti Radovljici. Vstavila se je v Predtrgu ter ondi zopet nadlegovala v neki hiši gospodarja za 2 gld. na podoben način kakor v Vrbnjah, le za drugo dekle se je tu izdala. Dotičnik pa ji ni zaupal, ker se mu je zdela preveč neznana in jo je odpravil iz hiše brez posojila, na kar je šla ona v drugo hišo ter ondi prosila, da bi ji zmenjali bankovec za sto kron. Že je mislila pograbiti drobiž, kar pridejo za njo zasledovalci iz Vrbenj. Sleparka pa pusti denar ter zbeži čez polje, a orožniki, katerim je bila naznanjena, so jo kmalu ujeli ter izročili kazenskemu sodišču v Radovljici. Od kod je sleparka doma, še ni znano.

Iz Cerkljan. Kazenska preiskava zoper hranilničnega načelnika Janeza Podjeda je pokazala, da je poneverjenega 39 strankam 3298·88 K in se bo zoper Podjeda postopalo radi goljufije po §§ 197, 200 kaz. zak. in poneverjenja § 183 kaz. zak.

Iz Radovljice. Razpisuje se zgradba nove štiri-razredne šole v Radovljici. Ponudbe sprejema do 23. marca t. l. opoldne krajni šolski svet v Radovljici.

Koncert, katerega priredi ženska in moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Kranju, se vrši dne 18. t. m. ob poldevetih zvečer v telovadni dvorani »Gorenjskega Sokola«. Spored: 1.) W. A. Mozart: Overtura k operi »Tit Dobrotljivi«, igra godbeni klub. 2.) I. Bartl: »Novinci«, poje moški zbor. 3.) Ambrois Thomas: Romanca iz opere »Mignon«; b) C. Loewe: »Div«, balada po noriški pravljici. Obe poje gospica Mira Devova iz Ljubljane. 4.) I. Gounod: Fantazija iz opere »Faust«, solo za flauto. Na flauto igra gospod Wogrolly. 5.) J. Nesvadba: »Hrepenenje ljubezni« in b) Konr. Kreutzer: »Gozdni križ«, četverspeva. Pojo gg.: V. Rus, A. Rape, J. Lapajne in A. Kmet. 6.) I. Marschner: Arija Ane iz opere »Jan Heiling«, poje gospica Mira Devova. 6.) V. Parma: »Slovanske cvetke«, potpourri po slovanskih napetih. Igra godbeni klub. 8.) Iv. pl. Zajc: »Sliepac Marko«, moški zbor z bariton-solo. Bariton poje g. K. Geiger. Godbene in pevske točke spremlja na klavirju g. Ivan Sprachmann. Vstopnina za osebo 1 krono, dijaki 60 vin. Glede na to, da je vstopnina namenjena za družbo sv. Cirila in Metoda, se preplačila hvaležno sprejemajo. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. K mnogobrojni udeležbi najuljudneje vabita

odbora.

Vlak povozil delavca. Pri železniškem prehodu blizu tam, kjer se stikati skupaj kamniška in gorenjska železnica, je bil vtorek popoldne povozen delavec Ivan Peterlin, star 48 let, doma iz Domžal, oženjen in oče šesterih otrok. Delal je na progi, ko sta privozila dva rezervna stroja, enemu se je umaknil s tira, drugemu pa ne, ker ga ni videl in ne slišal priti. Stroj ga je zgrabil in vrgel na sino, da si je prebil glavo in zlomil nogo. Bil je takoj mrtev.

7800 kron je bilo ukradenih na kamniškem živinskem trgu posestniku in živinskemu trgovcu Jožefu Matelu iz Flissinga pri Wildonu.

Častni večer priredi dne 15. marca »Narodna čitalnica« v Kamniku svojim trem novoimenovanim častnim članom gg. Josipu Močniku, Josipu Sadnikarju in Gregorju Slabajni. Sodelujejo: Kamniški salonski orkester, gospici Štef. Novakova in Malči Jančičeva ter pevsko društvo »Lira«.

Na Mlaki v kamniškem okraju so — kakor se nam poroča — v nedeljo dne 1. t. m. okrog sedme

zvečer napadli stirje fanje iz Lahovič dva fanta s sekačem. Eden izmed njiju ima globoko rano v hrbtu. Oba bi morala iti dne 3. marca na nabor v Kamnik. Janez Slanovec, Ignacij Kosirnik in Franc Omers so prišli nazaj v domačo vas, kjer so pred hišo župana Dežmana in svetovalca Kosa močno preklinjali in razgrajali tako dolgo, da jih niso močje prepodili.

Goreli sta dne 2. t. m. gospodarski poslopji posestnikov Mihaela Koseca v Mengišu in Jožefa Vahtarja. Skupna škoda se ceni od 1400 do 1600 kron. Oba posestnika sta bila zavarovana. — Naslednji dan okrog polosmih zvečer je vnovič nastal v Mengišu ogenj, ki je vpepelil gospodarsko poslopje Janeza Zupana. Škode ima 800 K. Sumi se, da je nekdo zažgal iz hudobnega namena.

Gospod Karol Florian nas obvešča, da ne bo več prodajal «Gorenjca». Vedeli smo že naprej, da ga ne bo smel prodajati, toda v tem kratkem času se je gotovo prepričal, da se lažje prodaja «Gorenjca» kakor «Slovenski List».

Križem sveta.

Kapelan Mašek je bil pred celovškimi porotniki obsojen na 15 let težke ječe, ker je hotel zastrupiti svojega župnika Strnada v Pustu in mu ukradel hranilnično knjižico, glasečo se na 3842 kron.

Velikanski železniški nesreči. Na progi Rim-Neapelj je skočil s tira tovorni vlak. Več vozov je polomljenih. Od železniškega obojja so trije ubiti, dva ranjena. Promet je ustavljen. — V Oleamu blizu Novega Jorka se je razletel v dva dela tovorni vlak, ki je peljal skoro sam petrolej. Oba dela sta potem trčila skupaj, in nastal je ogenj. 20 oseb, ki so prišli gledat velikanski ogenj, je bilo na mestu mrtvih, 40 težko ranjenih.

Razne vesti. V Ljubljani se je dne 11. t. m. ustrelil kapelan Ivan Mavrič. — Blizu Novega mesta v nekem gozdu so orožniki ustrelili znanega konjskega tatu Franca Odlaseka, ki je ušel iz mariborske kaznilnice, kjer bi imel biti zaprt 15 let, ker se na poziv orožnikov ni hotel ustaviti. — Na zapadnem Češkem so čutili močan potres. — Vezuv je začel zopet bruhati lavo.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Velika zaloga zgotovljenih oblek
za gospode, dečke in otroke
konfekcije za dame.

*** Solidno blago po čudovito nizkih cenah ***

Ceniki se razpošiljajo zastoj in poštne prosto. 58—1

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli,
lekar,

dvorni založnik Nj. svet. papeža Leona XIII.

v Ljubljani.

Potrjujem prejem steklenic Vaše tinkture za želodec, katero morem najto-pleje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878. in zmiraj mi je kot izborna učinkujoče zdravilo služila pri želodčnih in črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner,
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

IV. 170-24

Karel grof Strasoldo.

Zaloga:

Domače (štajerske) detelje, francoske lucerne, bele detelje, rdeče detelje, rumene detelje, švedske detelje, rožičkaste detelje.

*

Deteljna semena so na nalašč za to nabavljenem stroju najskrbneje prečiščena in glede žide prostosti (čisto seme brez predenice ali žide) od kmetijsko-kemičnega preiskovalnega zavoda v Ljubljani pregledana.

*

Francoske lucerne, priznано najbolj uspevajočo vrsto sem dobil v večji množini direktno s Francoskega.

IVAN MAJDIČ

trgovina žita in deželnih pridelkov
v Kranju

priporoča svojo veliko zalogo najraznovrstnejših

poljskih in vrtnih semenov

kakor tudi glavno zalogo priznано najboljšega **pravega dovskega mavca** (gipsa), posebno izborna gnojilo za deteljo.

Istotam dobiva se tudi najboljši **Roman-** in **Portland-cement.**

50—1

Ob času pa se nakupuje po najvišjih cenah:

Razno žito, vsake vrste rižol, laneno seme, deteljno seme, suhe jedilne gobe, smrekovi in borovi štorži, krompir in razni drugi deželni pridelki.

Zaloga:

najraznovrstnejših travnih semen (nad 30 vrst raznih trav), raznih najboljših vrst velikanske krmske pese, prave bovške zgodne repice, raznega semenskega žita, kakor: jare rži, jarega ječmena, zgodnjega ovsa, čiste grašice (grahore), pravega ribniškega fižola, belega dolenjskega prosa, semenskega krompirja i. dr. semen.

*

Za napravo travnikov priporočam že pripravljene zmesi (mešanice) travnih in deteljnih semen, tako za mokra kakor za suha tla.

1 ali 2 solidna gospoda

se sprejmeta na hrano in stanovanje pod najugodnejšimi pogoji.

Kje, se izve v upravnistvu »Gorenjca«.

55—1

L. Fürsager, Radovljica

„Pri Primožu“

Trgovina z oblačilnim, špecerijskim, steklenim in materialnim blagom, lišpom (Aufputz), drobnino; zaloga raznega blaga za šivilje in krojače, perila in obleke. Zaloga šopkov za neveste, nagrobnih vencev in trakov z napisi.

Klajno apno za živino.

Špirit in žganje. Šipe in kit. Sche in oljnate barve, laki, firnež, čopiči vseh vrst. Okraski za rakve.

V podružnici »pri Blažku«:

Špecerijsko blago, moka, žito, šolske potrebščine, sladkarije in igrače.

54—1

Prešérnove poezije

v novi popolni izdaji z življenjepisom, literarno-zgodovinskimi črticami in estetično oceno. — Uredil Anton Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče usnje z zlato obrezo 3 K, 96—38 po pošti 3 K 20 h.

Založništvo

L. Schwentner

v Ljubljani.

Lovrenc Rebolj

v Kranju in v Škofji Loki

priporoča svojo **zalogo izdelanih oblek** in **klobukov** kakor tudi svojo delavnico, kjer izdeluje

pomerjene obleke

katero prav točno in po nizki ceni ter dobro izvršuje.

48—2

Tedenski sejem v Kranju dne 9. t. m.

Prignalo se je 155 glav goveje živine, 2 telet, 7 prašičev, 1 ovac, — kozlov, — buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 7-50, prosa K 7-50, ovska K 6-50, rži K 6-75, ajde K 8—, ječmena K 7-50, krompirja K 2-30, deteljno seme K 62—65.

Za vse javne prestore od politične oblasti predpisane

pljuvalnike

prodaja najceneje

52—1

„Merkur“ Peter Majdič

trgovina z železnino in špecerijskim blagom v Kranju.

Semena

lucernske in domače detelje, repe, pese, korenja in trave ter vsake vrste vrtna semena, zanesljivega kaljenja, iz pravih virov, priporočata trdka

57—1

R. & C. Roos, Kranj

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve

v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2 %

od dne vložitve do dne vzdiže brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

43—2

„Le Délice“

neprekosljivi papir za svalčice

najboljše cevke za svalčice (cigarete)

dobivajo se pri gg. **Janku Kocmutu** v Kranju in **Otonu Homannu** v Radovljici.

Več voz gnoja se proda!

Kje, pove upravnistvo «Gorenjca».

56—1

Franc Omersa

51—1

v Kranju

prodaja dobro in po ceni špecerijsko blago, želne pridelke, železo, izdelke iz železa in kovin, razno orodje za kmetijstvo, rokodelstvo in hišno opravo. — Karbolineum, firnež, lake, oljate in suhe barve, najfineje mazilo za kola, stroje in usnje, Roman- in Portland-cement, okove, traverse, šine za stavbe i. t. d. Semena, trave, domače detelje, najfinješe lucerne i. t. d.

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepene v najboljših kakovostih. — Srelovodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861.

L. M. ECKER

Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalcijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsake vrste poprave. Zgradba stranišč in kopelnih naprav od preproste do najfineje izvršbe proti jamstvu primernege, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno.

118—33

Nad 500 različnih vzorcev

Pri nakupu blaga za

Moške obleke

se dobro priporoča

R. MIKLAUC

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 5

ki ima v zalogi vedno najnoveše blago.

O resnično nizkih cenah se vsakdo lahko prepriča.

74—44

Vzorci pošilja na zahtevanje poštne prosto

Postrežba zanesljivo dobra

Cene jako ugodne

Ljubljanska KREDITNA BANKA

Polnovplačani akcijski
kapital K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu
žrebanju.

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija).

11—9

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Učenca

sprejme Henrik Suttner, urar v Kranju.

177—18

Naprodaj imam bakren

sirarski kotel

držec 350 litrov in je še prav malo rabljen.

Tudi imam več kilogramov doma pridelanega medu za pitanje bučel, kilogram po 65 kr., pri večji množini po dogovoru.

54—1

Ivan Eržen, Cerklje pri Kranju.

Ure, zlatnino in srebrnino

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo vseh vrst prstanov, uhanov, brošk, veržic i. t. d., kakor tudi žepnih in stenskih ur, ki so po vsem svetu znane kot najboljše.

Za obilen obisk se priporoča

73—39

H. SUTTNER

urar v Kranju.

Ceniki zastoj in franko.

Izšel je ravnokar najnovejši cenik.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

97—37

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmojno omrežje, vožna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d.

81—48

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Večkrat premišlano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, tepežne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
75—43
v Ljubljani.

R. LANG, Ljubljana (Kollzeij)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, saloge
pohištva,

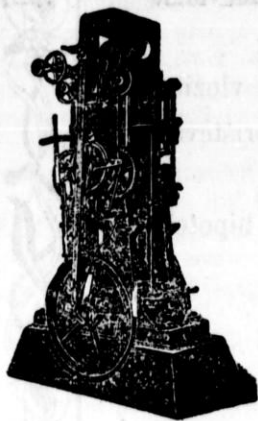
priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, pedeb,
otročjih vozičkov, naslonjcev, pohi-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 60—47

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies

Ljubljana 76—42

tovarna za stroje, železo
in kovinolivarna

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

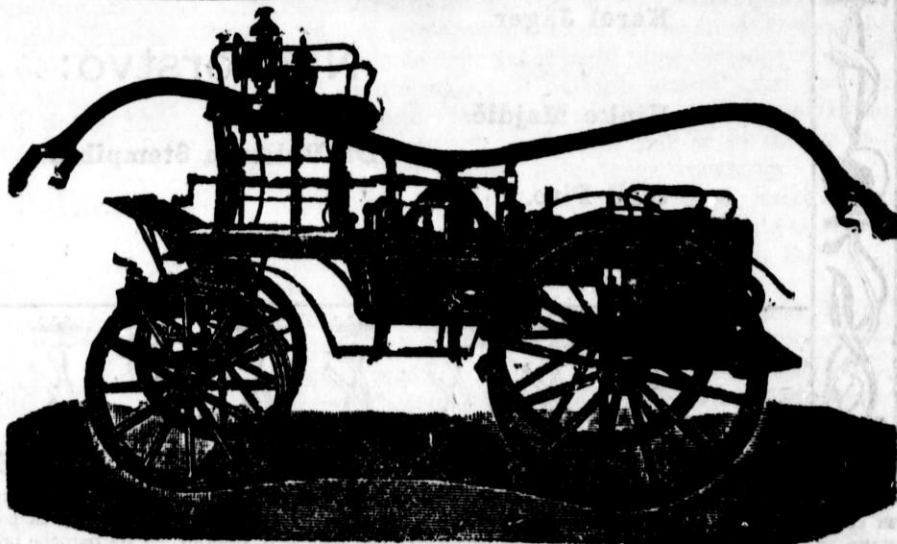
C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnice,
kmetijskih strojev, l. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 15—8

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!

Priznано najboljšo

oljnate barve

smlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo
vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z
jako majhno množino pobarvati veliko po-
vršino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in
steklarskega kleja. 82—41

Ilustrovani ceniki so brezplačno na razpolago.

Andrej Boucon

149-26 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

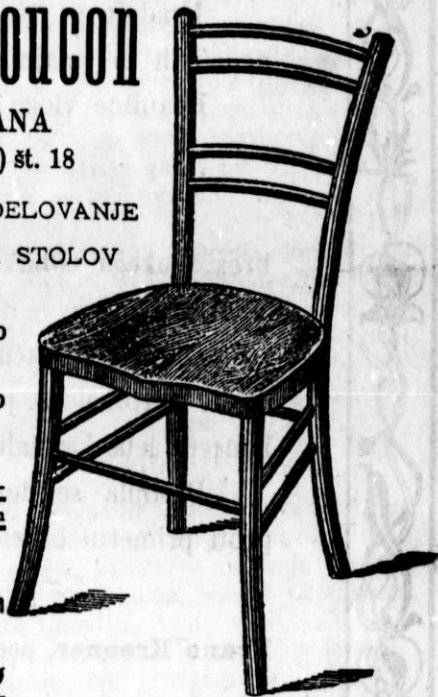
TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSTNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE
in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, kise izvršujejo
natančno po naročilu.

Znanja naročila se iz-
vražajo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastonj in
frankovano.

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati **dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Florianca št. 194.**

Uraduje se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoldne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osobni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franz Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Vinko Majdič.

Peter Mayr.

Dr. Valentin Štampihar.

Ciril Piro.

Ivan Rakovo.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za pettivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.